

havde modtaget mange tusinde Sestertier at *opbevare*²⁾ af 2 Gjæstevener paa den Betingelse, at hun skulde give Pengene tilbage til dem begge paa én Gang. Den ene vendte nogen Tid efter tilbage til Athen, og da han, iført *Sørgedragt*³⁾ kom hjem til den gamle Kone og *foregav*⁴⁾, at den anden var død, *narrede*⁵⁾ han hende og førte alle Pengene bort med sig. Kort efter kom den anden og begyndte at forlange de *betroede*⁶⁾ Penge af Konen. Hun kunde hverken give Pengene tilbage, ikke heller vidste hun, hvorledes hun skulde forsvare sig; hun vilde have dræbt sig selv, hvis ikke Demosthenes var kommen hende til Hjælp. Da han var bleven tilkaldt, sagde han til Manden: „Det er retfærdigt, hvad du fordrer, og Kvinden er beredt til at give Pengene tilbage; men hun vil ikke kunne gjøre det, hvis du ikke fører din Kammerat hid, siden, som du selv siger, det *Vilkaar* blev *sat*⁷⁾ af eder, at Pengene ikke maatte betaales til den ene uden [at] den anden [var til Stede].“

1) anus. 2) custodire. 3) sordida vestis. 4) fingere. 5) decipere. 6) deponere. 7) at sætte Vilkaar = legem dicere. De i [] staaende Ord oversættes ikke. Tallene skrives helt ud med Bogstaver.

V. Prisopgaver.

Til Besvarelse af de for Aaret 1901—1902 udsatte 14 Prisopgaver*) indkom i Aaret 1902—1903 13 Afhandlinger, nemlig 3 theologiske, 1 retsvidenskabelig, 1 lægevidenskabelig, 1 filosofisk, 2 historiske, 3 matematiske og 2 kemiske, hvorhos der i dette Aar indkom en Afhandling som Besvarelse af den i Aaret 1900 udsatte Prisopgave i Naturhistorie**). Af disse Afhandlinger fandtes en theologisk, den lægevidenskabelige, en historisk, to matematiske, en kemisk og den naturhistoriske værdige til Prisen. Accessit tilkjenndtes to theologiske, en historisk, en matematisk og en kemisk Afhandling.

Forfatterne fandtes at være:

Af de prisbelønnede Afhandlinger:

Cand. theol. *Valdemar Lindegaard Petersen*, af den første af de theologiske,

Cand. med. *Einar Johannes Hall*, af den lægevidenskabelige,

Cand. mag. *Knud Frederik Krog Fabricius*, af den første af de historiske,

Mag. sc. *Herman Christian Olsen*, af den første af de matematiske,

Stud. mag. *Niels Rasmussen Jørgensen*, af den anden af de matematiske,

Mag. sc. *Hakon Arthur Wolfgang Bjørn-Andersen*, af den første af de kemiske.

Mag. sc. *Henning Eiler Petersen*, af den naturhistoriske.

Af de Accessit tilkjenndte Afhandlinger:

Cand. theol. *Harald Frederik Jørgensen*, af den anden af de theologiske,

Stud. theol. *Gustav Frederik Krog Clausen*, af den tredie af de theologiske,

Stud. mag. *Axel Jürgensen West*, af den historiske,

*) Jfr. Univ. Aarb. f. 1901—1902 S. 221.

**) Jfr. Univ. Aarb. f. 1900—1901 S. 925.

Cand. mag. *Peter Christian Frederik Kobbernagel*, af den tredje af de mathematiske,

Cand. pharm. & phil. *Thomas Svend Thomsen*, af den anden af de kemiske.

Vedkommende Censorers Bedømmelse af de indkomne Afhandlinger lyde saaledes:

I. De theologiske Afhandlinger. Som Besvarelse af den theologiske Prisopgave for Aaret 1901—1902 „I Forbindelse med en Fremstilling af Symbolforpligtelsens Historie indenfor den evangelisk-lutherske Kirkeafdeling gives en Vurdering af denne Forpligtelses Berettigelse og Værd saavel i Almindelighed som i dens foreliggende Former“ er der indkommet tre Afhandlinger.

Den ene Afhandling (542 Sider) har til Motto: „*Verbum Dei condit articulos fidei et præterea nemo*“. Dens historiske Del er udarbejdet med stor Flid og Omhu; Forfatteren har fra en Mangfoldighed af spredte Kilder samlet et meget omfattende Materiale til Symbolforpligtelsens Historie. Vel staar Bearbejdelsen ikke paa Højde med Stoffets Omfang, idet Fremstillingen lider af en vis Tyngde og Ubehjælpssomhed, og Forfatteren har ikke formaaet tilstrækkelig at skjelne mellem væsentligt og uvæsentligt indenfor den overvældende Stoffmængde. Imidlertid maa denne historiske Del betragtes som meget fyldestgørende, ja Forfatteren har her ydet mere, end man med Rimelighed kan vente af en akademisk Prisaafhandling. Betydelig svagere er derimod den vurderende Del. Som Mangler maa særlig nævnes, at Forfatteren ikke klart sondrer mellem det dogmatiske og det kirkeretlige Synspunkt; at nyere Theologers Stilling til Sagen ikke er tilstrækkelig inddraget i Diskussionen, men næsten ganske henvist til den historiske Del, hvorved deres Synspunkter og Begrundelse ere komne til at træde i Skygge for deres Resultat for eller imod Symbolforpligtelsen; samt at Behandlingen paa sine Steder har en altfor subjektiv Karakter. Imidlertid maa det dog erkjendes, at de væsentlige Spørgsmaal ere inddragne under Undersøgelsen, og at Forfatterens Behandling af dem i det hele og store er klar og forstandig. Da nu Afhandlingens første Del er saa dygtig, at man for dens Skyld kan bære over med endog ret betydelige Mangler ved den anden Del, maa vi erklære Afhandlingen for værdig til Prisen.

Den anden Afhandling (314 Sider) med Motto „*οὐ γὰρ ἔστιν ἀκατασias ὁ θεός ἀλλὰ εἰρήνης*. 1. Kor. 14, 33“ udmærker sig ved en afrundet, i høj Grad klar og overskuelig Fremstilling. Dens historiske Del arbejder med et betydelig mindre Materiale end den ovennævnte Afhandling; men det benyttede Stof er dog anerkjendelsesværdig fyldigt og i det hele heldigt valgt. I den vurderende Del gaar Forfatteren udførligere og omhyggeligere til Værks end hans Konkurrenter, Behandlingen viser et godt og omsigtigt Overblik over de Spørgsmaal, som blive at besvare, og adskillige gode Tilløb til en Besvarelse. Men i Stedet for en stringent Gjennemførelse af Tankerne i de enkelte Afsnit giver Forfatteren oftest almindeligere Betragtninger; han har ikke tilstrækkelig følt de konkrete Vanskeligheder og derfor heller ikke overvundet dem. Paa Grund af de nævnte Mangler kunne vi ikke tilkjende Afhandlingen Prisen; men dens Fortrin gjøre den fuldt værdig til et Accessit.

Den tredje Afhandling (550 Sider) med Motto „Taler nogen, da tale han som Guds Ord“ giver i sin historiske Del indenfor et strengt gennemført, men meget ensformigt Skema, der under Læsningen virker trættende, en med stor Flid tilvejebragt Stofsamling, som inddrager alt, hvad der hører ind under Lærefrihedens og Læretvangens Historie i videste Forstand indenfor den lutherske Kirkeafdeling, især i Tyskland, hvor de fleste og udførligste Forarbejder foreligge, men ogsaa inddrager adskilligt overflødig Stof, navnlig ved Gjennemgangen af Reformationstidens Kirkeordninger. Den vurderende Del omfatter kun nogle faa Blade og er i ingen

Henseende fyldestgørende. Paa Grund af disse Mangler kan Afhandlingen ikke vinde Prisen; men den betydelige Flid, som den historiske Del vidner om, fortjener at belønnes med et Accessit.

Kjøbenhavn, den 13de Marts 1903.

C. Henrik Scharling. P. Madsen. L. W. Schat Petersen.
J. C. Jacobsen. V. Ammundsen.

II. Den retsvidenskabelige Afhandling. Som Besvarelse af Universitetets Prisspørgsmaal for Aaret 1901—1902 i Lovkyndighed: „Der ønskes en Fremstilling efter nyere dansk og fremmed Ret og Retsvidenskab af de almindelige Grundsætninger for Ordningen af yngre Lovs Omraade overfor ældre Lov om samme Retsforhold“, er der indkommet en Afhandling med Motto: „Ubi non est justitia, ibi non potest esse jus“.

Efter nogle indledende Bemærkninger gives der i det meget omfangsrige Arbejde (749 Sider) en udførlig Fremstilling af de forskjellige Theorier, som i nyere Tid have været fremsatte angaaende Spørgsmaalet om Loves tilbagevirkende Kraft saavel med Hensyn til Civilretten som Strafferetten. En særlig Opmærksomhed skænker Forfatteren den tyske Litteratur, mindre indgaaende behandles den franske Retslitteratur, og navnlig er der i Afhandlingen taget for lidt Hensyn til engelsk Ret. De tidligere Opfattelser gjengives gennemgaaende udførligt og korrekt. Men Forfatteren har forholdt sig altfor uselvstændig overfor sit Stof. Ikke sjældent refereres Anskuelser uden at man kan se, hvorvidt Forfatteren deler dem eller ikke. Og hvor han fremsætter Bemærkninger for egen Regning, ere sædvanlig disse, om end maaske i sig selv rigtige, for lidt indgaaende eller de bestaa i ret vage Udtalelser, hvis Værdi ikke staar i Forhold til den Sikkerhed, hvormed de fremsættes, og som i hvert Fald mangle tilstrækkelig juridisk Klarhed og Skarphed.

Forfatteren har saaledes ikke været i Stand til at yde noget positivt Bidrag til ny Formulering af almindeligere Grundsætninger for Forholdet, og det er end ikke lykkedes ham at stille Problemerne paa nogen ny Maade.

Tilrods for den Flid, Forfatteren har vist ved Samlingen af det store Stof, vil der derfor ikke kunne tilkjendes ham nogen Belønning.

Kjøbenhavn, den 27de Februar 1903.

Jul. Lassen. Carl Torp. V. Bentzon. H. Munch-Petersen.

III. Den lægevidenskabelige Afhandling. Som Besvarelse af den lægevidenskabelige Prisopgave for 1901—1902: „der ønskes en paa selvstændig Undersøgelse støttet Fremstilling af Læren om de af maligne Nydannelser fremkaldte Neuriter“ er der indkommen en Afhandling med Motto: „Adhuc sub iudice lis est“.

Forfatteren giver først en kortfattet Oversigt over vort nuværende Kjendskab til de ved maligne Nydannelser optrædende Neuriter og sondrer her mellem de Polyneuriter, der opstaa i den kakektiske Periode og antageligt skyldes en fra Nydannelsen udgaaet almindelig Forgiftning af Organismen, og de Neuriter, der fremkaldes af paraneurale Tumores, naar disse enten ved Compression, Betændelsesforplantning eller Indvæxt angribe Nerverne lokalt.

Forfatteren har indskrænket sine Undersøgelser til udelukkende at omfatte den sidste Gruppe Neuriter. Dels synes han ikke at have haft Lejlighed til at undersøge Tilfælde af den første Gruppe, og dels synes han ikke at have tilstrækkelig Øje for Betydningen af saadanne Undersøgelser, idet han mener, at man først maa have Oplysninger om Cancers specifikke, toksiske Evne. Selv uden en saadan Viden vilde en Beskrivelse og Undersøgelse af denne Art Tilfælde dog have Betydning.

De lokale Neuriter har Forfatteren derimod gjort til Gjenstand for

en indgaaende Undersøgelse. Han har ialt havt til sin Raadighed 9 Tilfælde, deraf 7 ved Carcinom, 2 ved Sarcom. Undersøgelsen af Nerverne i disse 9 Tilfælde er udført med Omhyggelighed og med en god Teknik. Resultaterne ere i det hele taget klart fremstillede og oplyste ved led-sagende Afbildninger og Præparater. Resultatet er, at han i alle 9 Tilfælde har kunnet paavise som ætiologisk Moment Kompression af Nerven og Betændelse forplantet til Nerven fra den nærliggende Tumor. Kompressionen var dels fremkaldt direkte ved Svulstens Tryk paa Nerven, men endnu mere ved Svulstmassens Indvæxt i Nerven. Dette hidtil kun lidet studerede Fænomen har han særlig omhyggelig undersøgt og er her kommen til smukke og selvstændige Resultater. Han har paavist Indvæxt i Nerven i 8 af de 9 Tilfælde. For Carcinomets Vedkommende viste det sig, at Indvæxten foregik i de epi- og perineurale Lymferum, at Svulstmassen bredte sig i disse og derved komprimerede Nervebundterne, som saas helt omgivne af Skeder af Svulstvæv. Sarkomernes Indvæxt syntes at foregaa gennem finere Blodkar. Disse Undersøgelser over Svulstindvæxten danne Afhandlingens værdifuldeste Afsnit, men de synes at have optaget Forfatteren saa meget, at de andre Sider af Spørgsmaalet for meget ere satte i Baggrunden. Dette gjælder saaledes om selve Betændelsesfænomenerne. Det omtales vel, at de ere iagttagne i alle Tilfælde, men man savner Oplysning om, af hvilken Intensitet og navnlig i hvilken Udstrækning Nerven har været angreben paa denne Maade, hvilket tillige vilde have havt sin Betydning ved Analysen af de hos Patienterne i levende Live iagttagne Symptomer, en Analyse, som Forfatteren kun ufuldstændig har foretaget.

Skjønt Forfatteren saaledes ikke paa alle Punkter har ført Undersøgelsen saa fuldt igjennem, som man kunde ønske, har han dog i det nævnte Afsnit ydet saa gode og værdifulde Undersøgelser, at vi fuldt ud finde ham værdig til at erholde Universitetets Guldmedaille for Afhandlingen.

Den 14de Marts 1903.

Chr. Gram.

Kn. Faber.

IV. Den filosofiske Afhandling. Som Besvarelse af den filosofiske Prisopgave for Aaret 1901—1902 („Hvilke Undersøgelser og Resultater indenfor Følelsernes Psykologi ere af særegen Betydning for Etiken?“) er der indkommen en Afhandling med Motto: „Im engen Kreis verengert sich der Sinn“ (Schiller).

Forfatteren af denne Afhandling udtaler i sin Indledning, at den udsatte Opgave for ham har været Anledning til at udarbejde og nedskrive Tanker om Livet og Tilværelsen, med hvilke han længe havde syslet, og som efter hans Mening kunde danne et almindeligt Grundlag for Behandling af det i Opgaven stillede Spørgsmaal. Han er sig klart bevidst, at dette almindelige Grundlag har optaget saa megen Tid og saa megen Plads, at selve det specielle Spørgsmaal ikke er blevet besvaret tilstrækkeligt indgaaende. At Forfatteren har Ret heri, ses allerede af, at af Afhandlingens 260 Foliosider handle kun 22 Sider om det Emne, der skulde drøftes, og det er kun flygtige og ufuldstændige Betragtninger, der indeholdes paa disse faa Sider. De almindelige Tankeudviklinger, der optage den største Del af Afhandlingen, have en abstrakt og noget dogmatisk Karakter og ere ikke gennemførte med Konsekvens; deres Fortrin bero paa den intellektuelle Begejstring, som spores igjennem dem.

Vi se os ikke i Stand til at indstille Forfatteren til nogen Belønning.

Den 18de Februar 1903.

H. Høffding.

K. Kroman.

Cl. Wilkens.

V. De historiske Afhandlinger. Som Besvarelse af Universitetets Prisspørgsmaal i Historie for Aaret 1901—1902: En Fremstilling af Na-

tionalitetsskiftet i de skaanske Landskaber i de nærmeste Slægtled efter 1658, er indkommet 2 Afhandlinger.

Den største af disse har til Motto: „Her er eet underlig folck, som mand dog med limfeldighed i tiiden driffuer huor mand vil“. Forfatteren har sat en stor Flid og Energi ind paa Arbejdet; i højere Grad end det strengt taget kunde fordres af en Prisaafhandling er han gaaet til utrykte Kilder, særlig de i skaanske Arkiver bevarede. Paa ethvert Punkt viser Behandlingen ogsaa Omhyggelighed, sund Kritik og Evne til at iagttage. Særlig bør fremhæves den forstaaende Maade, hvorpaa han har stillet de forskjellige Problemer og søgt at løse dem ved selvstændige Undersøgelser; vi skulle saaledes nævne, at han stadigt ikke nøjes med at betragte de svenske Regeringsmyndigheders Foranstaltninger for at fremme et Nationalitetsskifte, men fuldt saa meget stræber at klare, hvorledes disse Foranstaltninger faktisk virkede. I det hele har Afhandlingen bragt Kundskaben om Spørgsmaalet i mange Henseender videre, og Fremstillingen er vel ordnet og let læselig. Ved Siden heraf har Afhandlingen dog visse Svagheder. Forfatteren har forsømt at benytte adskillige Bidrag til Emnets Belysning, som findes i den trykte Litteratur; han begaar enkelte positive Fejl og hans Domme ere vel heller ikke han udtømt, men han har dog benyttet Afhandlinger, som have været Forfatteren til den større Afhandling ubekjendt. Imidlertid har han ikke med Sikkerhed klaret sig de forskjellige foreliggende Problemer, i alt Fald ikke givet værdifulde Bidrag til deres Løsning. Afhandlingen mangler desuden Overskuelighed, og Fremstillingen tynges af for stor Anvendelse af lange Citater fra Aktstykker og Bearbejdelser. Paa den anden Side har Forfatteren lagt stor Flid for Dagen og vist dygtig kritisk Evne i Behandlingen af mange Enkeltheder, hvorfor vi mene at burde tilkjende den et Accessit.

Den anden Afhandlig med Mærke xyz er mindre i Omfang, og utrykt Materiale er ikke benyttet i saa stor Udstrækning som i den første, om end Forfatteren har taget saa meget med, som hans Tid har tilladt ham. Den trykte Litteratur har vel heller ikke han udtømt, men han har dog benyttet Afhandlinger, som have været Forfatteren til den større Afhandling ubekjendt. Imidlertid har han ikke med Sikkerhed klaret sig de forskjellige foreliggende Problemer, i alt Fald ikke givet værdifulde Bidrag til deres Løsning. Afhandlingen mangler desuden Overskuelighed, og Fremstillingen tynges af for stor Anvendelse af lange Citater fra Aktstykker og Bearbejdelser. Paa den anden Side har Forfatteren lagt stor Flid for Dagen og vist dygtig kritisk Evne i Behandlingen af mange Enkeltheder, hvorfor vi mene at burde tilkjende den et Accessit.

Den 6te Marts 1903.

Joh. Steenstrup.

Kr. Erslev.

J. A. Fridericia.

VI. *De matematiske Afhandlinger.* Af Universitetets Prisopgave i Mathematik for Aaret 1901—1902: Der ønskes en Undersøgelse af de Integraler med deres omvendte Funktioner, som høre til den Kurve, der har Ligningen $z^3 + s^3 = 1$, er der indkommet tre Besvarelser under Mær-

kerne 1) $q = \xi$, 2) $Z(\varrho u) = Z(u)$ og 3) $e^{\frac{2\pi i}{3}}$

1) Forfatteren bestemmer den til Kurven $s^3 + z^3 = 1$ hørende Riemannske Flade og gjør den enkelt sammenhængende ved passende Tværnit. Han bestemmer Periodicitetsmodulerne for Integralet af første og et Integral af anden Art, viser, at de udtrykkes paa en simpel Maade ved $\Gamma(\frac{1}{3})$, og at de tilfredsstille den bekjendte Legendres Relation. For Integralet af første Art vælger han heldigt den lavere Grænse i det ene Punkt ∞ og benytter Abels Sætning til Udledning af Additionsteoremet og de analoge Integralsummer for Integralerne af anden Art og tredje Art. Han bestemmer Formerne for Integralerne af anden Art, eftersom Polen ligger i et regulært Punkt, i Punktet ∞ eller i et Forgreningspunkt. Han viser, hvorledes ethvert Integral af anden Art kan udtrykkes ved Integralet af første Art, et Integral af anden Art med Polen i ∞_1 og en rational Funktion. Idet han indfører et Normalintegral, foretager han derpaa Reduktionen for Integralerne af anden Art, af første eller højere Orden i de tre ovenfor nævnte Tilfælde af Polens Beliggenhed;

endelig viser han, hvorledes en rationel Funktion kan udtrykkes ved Integralet af anden Art med de samme Poler (Riemann-Rochske Sætning).

Forfatteren gaar nu over til Betragtning af Integraler af tredje Art, finder Perioderelationer, viser Sætningen om Ombytning af Parametre o. s. v. Han viser Reduktionen af det almindelige Integral og Transformationen til de almindeligt benyttede Normalformer. Hele denne Undersøgelse af Integraler er gennemført med stor Dygtighed.

Forfatteren gaar nu over til Behandlingen af Integralernes omvendte Funktioner, finder den dobbelt periodiske Funktions Værdier i specielle Punkter af Periodeparallelogrammet, afbilder Halvplanen paa en Sexkant, bestemmer Rækkeudviklinger, Integraler af dobbeltperistiske Funktioner, Sammenhæng med Weierstrass p -Funktioner o. s. v.

Den hele Undersøgelse viser stor Modenhed og et indgaaende Kjendskab til Litteraturen. Vi finde derfor Afhandlingen fuldt værdig til at belønnes med den udsatte Pris.

2. Denne Forfatter søger strax Forbindelsen mellem det givne Integral og den Weierstrassiske Form; han finder, at det hører til den Klasse, for hvilken Invarianten $g_2 = 0$, og angiver den til Overførelsen nødvendige lineære Ændring. Han viser, at Integralet, u , hører til de Schwarzske s -Funktioner og afbilder en Cirkel gennem Førgreningspunkterne paa en lisesidet Trekant.

Forfatteren kommer iøvrigt væsentligt ind paa de samme Undersøgelser som den første Forfatter, idet han paa nogle Punkter gaar lidt videre, paa andre lidt mindre vidt. Han viser den samme Modenhed og det samme Litteraturkjendskab som den første Forfatter og det er vanskeligt at give nogen af de to Besvarelser første Plads. Vi indstille derfor ogsaa, at denne Afhandling belønnes med den udsatte Pris.

3. Denne Afhandling har forskellige Mangler. Forfatteren bestemmer Periodicitetsmodulerne ved uendelige Rækker og ser ikke som de to andre Forfattere deres Forbindelse med $\Gamma(1/3)$, der letter deres Beregning. Han gaar ikke ind paa den nærmere Undersøgelse af Integralerne af anden Art, der er saa fyldig hos de to andre Forfattere. Han vælger 1 som lavere Grænse for Integralet af første Art, hvad der medfører en mindre simpel Form for Additionsteoremet. Han paaviser ikke Forbindelsen med de sædvanlig benyttede Normalformer. For den omvendte Funktions Vedkommende savner man Bestemmelse af de Punkter, hvor den antager simple Værdier og Bestemmelse af de Dele af Parallelogrammet, der svare til den Riemannske Flades tre Blade, Formler til Addition af Dele af Perioderne o. s. v.

Trods disse Mangler og Mangel paa Litteraturkjendskab finde vi, at Forfatteren viser stor Sikkerhed i Behandlingen af det ikke lette Stof, og da Manglerne ere mere kvantitative end kvalitative, tilkjende vi ham Accessit.

Kjøbenhavn, den 11te Marts 1903.

Thiele.

H. G. Zeuthen.

Julius Petersen.

VII. *De kemiske Afhandlinger.* Som Besvarelser af Universitetets Prisopgave i Kemi for Aaret 1901—1902: Af Dobbeltalte af Merkurihalo-genforbindelser med Halogensalte af Alkalimetallerne ere flere bekjendte i fast Tilstand. Der ønskes en paa selvstændige Forsøg grundet Undersøgelse af, hvorvidt eller i hvilket Omfang disse Dobbeltalte, særlig Forbindelserne af Kvægsølvklorid, ere bestandige i vandig Opløsning eller maa antages spaltede i de enkelte Salte, — er indkommen to Afhandlinger mærkede B. A. og $x^2 + ax + b = 0$.

I Afhandlingen med Mærket B. A. giver Forfatteren først en kort Redegjørelse for Spørgsmaalets Historie og gaar derefter over til at berette om de af Forfatteren selv anstillede Forsøg. Forfatteren har bestemt Opløseligheden af Kvægsølvklorid dels i Vand, dels i Opløsninger af Kloralkalimetaller af forskjellig Koncentration og sætter Differencen mellem den

i disse to Tilfælde fundne Opløselighed lig den af Kloralkalimetallet bundne Mængde af Kvægsølvklorid. Uagtet dette vel, som Forfatteren selv erkjender, ikke er strengt korrekt, maa dog denne approximative Bestemmelse indrømmes at være nødvendig for overhovedet at kunne slutte noget af de senere Forsøg. Ved disse er bestemt Kvægsølvkloridets Fordelingsforhold dels mellem Benzol og Vand, dels mellem Benzol og vandige Opløsninger af Kloralkalimetallerne, en Methode, der maa siges at være vel egnet til Løsningen af det omhandlede Spørgsmaal. Naar Forfatteren mener af Fordelingsforholdet mellem Vand og Benzol at kunne slutte, at Kvægsølvklorid i vandig Opløsning delvis er tilstede som Dobbeltmolekyler, trænger dog dette til at prøves nærmere ved Forsøg af anden Art. Alle Forsøgene ere udførte ved 25° C.; for at holde denne Temperatur konstant har Forfatteren konstrueret en Thermoregulator, der vel er ret sindrigt udtænkt, men om hvilken dog maa bemærkes, at det samme Formaal tidligere er opnaaet ved simple Midler.

Ved de ovennævnte Bestemmelser af Fordelingsforholdet er det lykkelige Forfatteren at give væsentlige Bidrag til Besvarelsen af Spørgsmaalet om Kvægsølvkloriddobbeltaltens Dissociation i vandig Opløsning. I det hele taget vidner Afhandlingen om saa megen Indsigt og Omhu, at vi finde den fuldt værdig til at belønnes med den udsatte Pris.

Forfatteren af Afhandlingen med Mærket $x^2 + ax + b = 0$ søger at besvare Spørgsmaalet paa en helt anden Maade, nemlig ved Bestemmelser dels af Frysepunktet, dels af den elektriske Ledningsevne af Opløsninger af Merkurihalogendobbeltalte, idet han af disse Bestemmelser beregner Antallet af Joner, i hvilke efter den elektrolytiske Dissociationstheori de opløste Forbindelser maa antages at være spaltede. Selv bortset fra, at de theoretiske Forudsætninger, som Forfatteren opstiller for denne Beregning, ere ukorrekte, vil alene den Omstændighed, at Forsøgene ere udførte med meget fortyndede Opløsninger, gjøre Bestemmelserne uskikkede til at besvare Opgavens væsentligste Del, nemlig Spørgsmaalet om Existensen og Dissociationsgraden af Dobbeltaltene i vandig Opløsning. Forfatteren har imidlertid øjensynlig udført et i Omfang betydeligt experimentelt Arbejde, idet han har fremstillet ialt 11 Dobbeltalte i fast Tilstand og med disse bestemt Frysepunktet ved Hjælp af den af Prytz angivne, exakte Methode samt Ledningsevnen af vandige Opløsninger i forskellige Fortyndingsgrader. Medens vi ikke kunne indstille Forfatteren til Prisedaillen, mene vi dog at maatte tilkjende ham et Accessit.

Kjøbenhavn i Februar 1903.

C. Christiansen.

S. M. Jørgensen.

Emil Petersen.

VIII. *Den naturhistoriske Afhandling.* Som Besvarelse af Universitetets i 1900 udsatte Prisopgave i Naturhistorie: Der ønskes en paa selvstændige Undersøgelser grundet Oversigt over de i Danmark forekommende, til Vand knyttede Algesvampe (Phycomycetes), saavel i biologisk Henseende som i floristisk, saa omfattende som Tid og Omstændigheder tillade. Afhandlingen maa ledsages af de til fuld Forstaaelse nødvendige Præparater og Tegninger,“ er indkommet en Afhandling mærket „Tentamen Prodromi Hydromycologiae Danicæ“, der er 68 Sider i 4to og ledsages af 5 Hæfter med over 200 efter mikroskopiske Præparater udførte Tegninger, 296 mikroskopiske samt 15 Glas med makroskopiske Præparater (Fiske, Grene o. a. med Vegetationer af Vandsvampe).

I formel Henseende fremviser Arbejdet forskellige Mangler. Tegningerne ere raa Konturtegninger, der ganske vist vejlede til at finde og forstaa de i Præparaterne nedlagte mikroskopiske Organismer, men i videnskabelig Henseende ere de utilstrækkelige og ikke fyldestgjørende. Selve Præparaterne kunde have været behandlede med mere Sans for Renhed og Skjønhed. Kontrolarbejdet er blevet meget besværliggjort derved, at kun i et ringere Antal Tilfælde ere de ofte særdeles smaa Planters Plads i Præparaterne betegnet paa vejledende Maade. Ligeledes

er Sproget ingenlunde mønsterværdigt, hvilket dog til Dels skyldes Forfatterens Mangel paa Tid.

Opgaven maa dog anses for i Hovedsagen at være besvaret. Arbejdet hviler helt igjennem paa selvstændige Undersøgelser. Det er lykkedes Forfatteren at finde ikke mindre end omtrent 70 Arter af Vandsvampe, og da vi hidtil med Sikkerhed kun kjendte et Par Arter her fra Danmark, er det et overordentlig stort Fremskridt i Kjendskab til vor Natur, der er gjort.

I floristisk Henseende er det kun det nordøstlige Sjælland, Forfatteren har gennemløst, men dette har han gjort med stor Ihærdighed og med Anvendelse af megen Tid. Et meget større Areal vilde det næppe være overkommeligt at undersøge grundigt. Desuden mener Forfatteren, vistnok med Rette, at en grundig Undersøgelse af et begrænset Areal vil give et sandere Begreb om Arternes Hyppighed end spredte Indsamlinger over et stort. Arterne ere studerede dels paa direkte indsamlet Materiale, dels paa Kulturer i Glas, af hvilke han har anstillet mange.

Hvad det alment videnskabelige Udbytte angaar, kan fremhæves, at Forfatteren har fundet og beskrevet et ikke ringe Antal af formentlig hidtil ukjendte Arter og Slægter. Det maa blive fremtidige, nøjere, videnskabelige Undersøgelser Opgave at afgjøre, hvor afvigende disse formentlig nye Former ere fra tidligere kjendte, og anvise dem deres rette Plads i Systemet af disse Organismer, der frembyde saa store Vanskeligheder. I biologisk Henseende er Udbyttet ikke saa stort som i floristisk og systematisk, hvilket ikke kan undre; der skal baade Held og en vis, naturligvis kun efterhaanden erhvervet Erfaring til for at finde disse Svampe, og følge dem i alle deres Udviklingstrin.

Da Arbejdet helt igjennem er baaret af en ægte videnskabelig Stræben, og vidner om, at Forfatteren har sat sig udmærket ind i de paa-gældende, meget vanskelige Organismers Formkreds; da det under Anvendelse af megen Tid og Arbejde har bragt et i floristisk og systematisk Henseende saa godt Udbytte, at det fortjener at offentliggøres i revideret og navnlig med gode Afbildninger fuldstændiggjort Form, mene vi, at det trods de anførte Mangler bør belønnes med Guldmedaillen.

Den 5te Marts 1903.

Eug. Warming. N. V. Ussing. Hector F. E. Jungersen.

De for Aaret 1902—1903 udsatte Prisopgaver vare:

1. *Theologi*. I Forbindelse med en Karakteristik af Irenæus' kirkelige og theologiske Standpunkt undersøges, hvad han forstaaer ved „Sandhedens Regel“, hvorledes dennes Forhold er til Skriften og den apostoliske Trosbekjendelse, og hvorvidt der udfra Irenæus lader sig drage almindeligere Slutninger om Trosbekjendelsens daværende Form og dens Oprindelse. 2. *Lockyndighed*. Der ønskes med Henblik paa de foreliggende Procesudkast en kritisk Undersøgelse af Dommers og Parters gjensidige Stilling i den civile Proces efter de vigtigste fremmede Retsforfatninger. 3. *Statsvidenskab*. En Fremstilling af Forsikringsvæsenets Udvikling i Danmark. 4. *Lægevidenskab*. Nyere Undersøgelser have vist, at Albuminstoffernes Dekomposition i Fordøjelseskanalen er langt dyberegaaende end hidtil antaget, og herved har Spørgsmaalet om Næringsværdien af Albuminstoffernes fermentative Spaltningsprodukter faaet betydelig Interesse. Der ønskes derfor en Undersøgelse af, i hvilken Udstrækning Organismens Kvalstoftab kan dækkes ved et Indhold af de nævnte Spaltningsprodukter i Føden. 5. *Filosofi*. Der ønskes en Undersøgelse af Forholdet mellem Logik og Grammatik og af begges Forhold til Psykologiens Lære om Tænkningen. 6. *Historie*. En Skildring af det normanniske Rige paa Sicilien med Hensyn til Forfatning og Kultur. 7. *Klassisk Filologi*. Der ønskes en indgaaende sproglig Kommentar til et selvvalgt Sted af de homeriske Digte paa mindst 100 Vers, udarbejdet paa Grundlag af den

nyere historiske og sammenlignende Sprogvidenskabs Resultater. 8. *Østerlandsk Filologi*. En kritisk Undersøgelse af de Digte, der tilskrives Umajja ibn Abi-s-Salt, særlig med Hensyn til deres religiøse Slægtskab. 9. *Nordisk Filologi*. Hvorvidt og hvorledes spores Rousseaus Indflydelse i dansk Litteratur før 1800. 10. *Engelsk Filologi*. En sammenlignende Undersøgelse af de elisabethanske Dramatikeres Rim med Hensyn til deres Lydforhold og deres Anvendelse i den dramatiske Teknik. 11. *Mathematik og Astronomi*. Af Huygens Skrifter og af hans nysudgivne Brevsamling ønskes fremdraget og forklaret hans Løsninger af saadanne Opgaver, som nu løses ved Differential- og Integralregning. 12. *Fysik og Kemi*. Ved elektriske Undersøgelser kan man faa Brug for Ledningsmodstande af saadan Størrelse, at man ikke med rimelige Dimensioner af Traaden kan lave dem i Form af Traadruller. Der ønskes en Redegjørelse for de Veje, ad hvilke man har søgt at fremstille saadanne meget store Modstande, og for de Vanskeligheder, man har mødt ved Brugen af dem. Endvidere ønskes der en experimental Undersøgelse, som kan føre til en sammenlignende Vurdering af de forskjellige Slags Modstandes Uforanderlighed i Tidens Løb og under Brugen. 13. *Naturhistorie*. Der ønskes en paa selvstændige Studier bygget Redegjørelse for de i vore ferske Vande og ved vore Kyster forekommende rhabdocoele og acoele Turbellarier, omfattende saavel disses Bygning som deres Systematik og Biologi. Besvarelsen maa være ledsaget af de nødvendige Tegninger og Præparater.

VI. Akademiske Promotioner.

I Aaret 1902—1903 have 20 Promotioner fundet Sted, idet der er tildelt 1 Doktorgraden i Statsvidenskab, 10 den medicinske og 9 den filosofiske Doktorgrad.

Cand. mag. i Statsvidenskab *Holger Ludvig Bisgaard* (Økonomisk-statistisk Examen i Februar 1896) forsvarede den 18de September 1902 sin for Doktorgraden i Statsvidenskab skrevne Afhandling: „Den danske Nationaløkonomi i det 18de Aarhundrede“. Paa Embeds Vegne opponerede Professorerne, Dr. H. Westergaard og Dr. Cl. Wilkens, af Tilhørerne ingen. Graden meddelt den 29de September 1902.

Magister sc., Adjunkt *Oluf Christian Kragh* (Magisterkonferens i Mathematik i September 1893) forsvarede den 26de September 1902 sin for den filosofiske Doktorgrad skrevne Afhandling: „Studier over Pendulbevægelsen.“ Paa Embeds Vegne opponerede Professorerne, Dr. T. N. Thiele og Dr. Julius Petersen, af Tilhørerne Professor, Dr. H. G. Zeuthen, Docent, Dr. Chr. Juel og Baron, Dr. P. Wedell-Wedellsborg. Graden meddelt den 3die Oktober 1902.

Klinisk Assistent ved det kgl. Frederiks Hospital *Vilhelm Ellermann* (Lægeexamen i Juni 1896) forsvarede den 3die September 1902 sin for den medicinske Doktorgrad skrevne Afhandling: „Undersøgelser over Marvskedefarvningens Kemi“. Paa Embeds Vegne opponerede Professorerne, Dr. Chr. Bohr og Dr. Fr. C. C. Hansen, af Tilhørerne ingen. Graden meddelt den 18de Oktober 1902.

Cand. mag. *Hans Henrik August Bertelsen* (Skoleembedsexamen i Juni 1898) forsvarede den 3die Oktober 1902 sin for den filosofiske Doktorgrad skrevne Afhandling: „Om Didrik af Berns Sagas oprindelige Skikkelse,